

WILLIAM
SHAKESPEARE

HIRÇIN KIZ

Çeviri: ZEYNEP AVCI

WILLIAM SHAKESPEARE

HIRÇIN KIZ

Can Klasik

Hırçın Kız, William Shakespeare

İngilizce aslından çeviren: Zeynep Avcı

The Taming Of The Shrew

İlk baskı: Peter Short, 1594

Bu çeviriye kaynak alınan baskı: Methuen, 1981

© 2021, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2021

2. basım: Aralık 2022, İstanbul

Bu kitabın 2. baskısı 1 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Ayça Sezen

Düzeltili: Mert Tokur

Mizanpaj: Atahan Sıralar

Sanat yönetmeni: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak uygulama: Beyza Ceylan / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: Arı Matbaası

Davutpaşa Cad. Emintaş Kâzım Dinçol San. Sit. No: 81/39,

Topkapı, İstanbul

Sertifika No: 44009

ISBN 978-975-07-5141-7

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25 Sarıyer/İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

WILLIAM SHAKESPEARE

HIRÇIN KIZ
BEŞ PERDELİK KOMEDİ

İngilizce aslından çeviren

Zeynep Avcı

William Shakespeare'in Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Kısasa Kısas, 2021

Venedik Taciri, 2021

WILLIAM SHAKESPEARE, 1564'te Stratford-upon-Avon'da doğdu. Sekiz çocuklu bir ailenin üçüncü ve hayatta kalan en büyük çocuğuydu. Herhangi bir kanıt bulunmamakla beraber, Stratford'da bulunan Kings New School'da okuduğu düşünülmektedir. Burada, İngiltere'de dönemin tüm okullarında olduğu gibi ağırlıklı olarak Latince eğitim gördü. Eserleri 1592'de Londra tiyatro sahnelerinde yaygın olarak oynanmaya başlayana kadar neler yaptığı söylentilerden ibaretti ve biyografi yazarları, oyun yazarının bu yıllarından "kayıp yıllar" olarak söz etti. Yazmaya başladığı tarih bilinmese de, kariyerine komediler ve tarihî oyunlarla başladı, ardından 1608'e kadar trajedilere ağırlık verdi. İngiliz edebiyatının en iyi eserlerinden kabul edilen *Hamlet*, *Kral Lear*, *Othello* ve *Macbeth*'i bu dönemde yazdı. Bazı ortaklaşa yazılmış eserlerle beraber, günümüze 38 oyun, 154 sone, iki uzun öyküşiir bıraktı. Bu eserlerin büyük kısmını 1589-1613 yılları arasında üretti. Aynı zamanda bir aktör olan yazar, Londra'daki Lord Chamberlain's Men adlı tiyatro şirketinin sahibiydi. 16. yüzyılın sonunda kültür ve sanatın zirvesine oturduysa da, dünya çapında tanınması 19. yüzyılı buldu. 1613'te kariyerini noktalayan Shakespeare, bundan üç yıl sonra, 52 yaşında yaşamını yitirdi.

ZEYNEP AVCI, 1947'de doğdu. ODTÜ'de İdari Bilimler ve İÜ'de Sosyoloji okudu. 1966-1975 yılları arasında *Cumhuriyet*, *Yeni İstanbul*, *Hürriyet*, *Kelebek*, *Milliyet* gazetelerinde, Sipa Press ajansında çeşitli

görevler üstlendi. *Kötü Bir Yaratık* (1983), *Ahşap Köşkün Hanımefendisi* (1986), *Aşk Meleğinin İşleri* (1998) adlı öykü kitapları, *Bir Kadının Güncesinden Sayfalar* (1989) adlı bir deneme kitabı bulunan Avcı'nın *Abelard* ve *Heloise* adlı oyun çevirisi Avni Dilligil En İyi Çeviri Ödülü'ne değer görüldü.

Kiřiler

(Açılış Oyunu Kiřileri)

LORD
CHRISTOPHER SLY
BİR KAYNAKÇI
MEYHANECİ KADIN
OYUNCULAR
AVCILAR
UŐAKLAR
LORD'UN MAİİYETİ

(Olaylar bir kır meyhanesinde ve Lord'un evinde geçer.)

(Ana Oyunun Kiřileri)

BAPTISTA
VINCENTIO
LUCENTIO
PETRUCHIO
GREMIO
HORTENSIO
TRANIO
BIONDELLO
GRUMIO
CURTIS

GEZGİN
KATHARINA - Hırçın Kız
BIANCA
DUL
TERZİ
ŞAPKACI
DÜKKÂNCI
BAPTISTA VE PETRUCHIO'NUN UŞAKLARI

(Olaylar bazen Padua'da, bazen de Petruchio'nun
kır evinde geçer.)

AÇILIŞ OYUNU

Birinci sahne Bir kır meyhanesinin önü

Meyhaneci Kadın ile Sly girer.

SLY: Dinime imanıma, tepelerim lan seni.

MEYHANECİ KADIN: Hadi oradan, sen de. Küfelik serseri!

SLY: Kendine bak sen serkeş karı. Sly'lerden bir tane bile serseri çıkmamıştır. Git de gör aile kütüğümü. Aslan Yürekli Richard'ın soyundan gelir Sly'lar. Hadi çekelim halaylar. Heeeyt!

MEYHANECİ KADIN: Önce kırdığın bardakların parasını öde, sonra düşün tepinmeyi.

SLY: Vermem işte. Başka kapıya. Git başını vur taştan taş.

MEYHANECİ KADIN: Neden taş vuracak mışım? Gider başçavuşa başvururum ben de. Görürsün gününü sen de.

SLY: Başçavuşa git, yaşçavuşa git. Başımdan git de hangi çavuşa gidersen git.

Git hadi. Aha, şuradayım, hiç kıyılamayacağım yerimden.

Meyhaneci kadın çıkar, Sly da olduğu yere yatar, sızar, uykuya dalar. Av boruları çalınır, Lord ve maiyeti girer.

LORD: Sana söylüyorum Avcıbaşı, tazılarına iyi bak. Zavallı Merriman'ın canı çıktı. Şu Clowder'i de al, kancık Merriman'ın yanına koy, eğleşinler. Gördün değil mi? Çalılığın yanındaki izler o kadar silinmişken Silver nasıl becerdi yakalamayı? Tonlarca altın verseler vermem o köpeği.

I. AVCI: Belman da onun kadar iyi efendimiz. Fark ettiniz mi, bugün iki defa buldu avın kaybolmuş izlerini. Bence ötekinden kat kat iyi.

LORD: Aptallık etme! Echo biraz daha çevik olsaydı, hepsini cebinden çıkarırdı. Her neyse... İyice besle onları. Yarın yine ava çıkacağız.

I. AVCI: Başüstüne efendim.

LORD: Bu da ne böyle. Ölmüş mü, çökmüş mü? Soluğunu dinle, yaşıyor mu?

II. AVCI: Soluğu yerinde efendim. İçki kanını tutuşturmasaymış, şuracıkta donup kalacaktı.

LORD: Haline bakın. Hayvandan farkı yok. Domuz gibi böğürerek uyuyor. Ölümün suratsız suratını takınmış gibi. Çocuklar, şu küfelik herife bir oyun oynayacağım ben. Ha? Alıp şunu bir yatağa yatırsak, sırtına adam gibi

giysiler geçirsek, parmaklarını yüzüklerle süslesek, yatağının çevresinde şenlik düzenlesek, uyandığında hurilerle karşılaşsa başucunda, sefil herif bir zamanlar sokaklarda süründüğünü unutmaz mı dersiniz?

I. AVCI: Unutmayı ne yapacak?

II. AVCI: Uyanınca neye uğradığını şaşırarak.

LORD: Gerçekleşmeyecek bir rüya, erişilmeyecek bir hülya gibi. Hadi, kaldırın şunu, dikkat edin de uyandırmayın. En güzel odalarımın birine yerleştirin. Duvarları tablolarla süsleyin, pis kafasını mis kokulu sabunlarla yıkayın, çevresinde tütsüler yakın, uyandığında başucunda ilahi nağmeler çalın, bir şey söyleyecek olursa emrine amade olunsun, "Buyursunlar haşmetli efendimiz," denilsin. Biri gülsuyu dolu gümüş bir kâseyle koşulsun, öteki ipek havluyu, beriki ibriği tutsun. Desinler ki: "Haşmetli efendimiz, ellerinizi serinletmek lütfunda bulunur musunuz?" Bir başkası pahalı giysiler sunsun, hangisini giymek istediğini sorsun. Derken biri de soylu atlarını, cins köpeklerini, ardından yas tutan zavallı eşini anlatmaya koyulsun. Nicedir aklının başında olmadığına inandırıyorlar onu. Neler olduğunu merak ederse, nicedir düğün gördüğünü, aslında soylu bir adamken kendini serseri sandığını anlatsınlar. Evet efendim, işte böyle davranın ona. Çizmeyi aşmazsanız çok eğleneceğiz; göreceksiniz.

I. AVCI: Aynen istediğiniz gibi yapacağız, efendimiz. Çırpınacağız, yırtınacağız, soylu biri olduğuna inandıracamız onu.

Shakespeare'in erken dönem komedilerinden *Hırçın Kız*, zengin tüccar Baptista'nın iki kızının öyküsünü anlatır. Biri munis, uyumlu, nazik Bianca; diğeri hırçın, başına buyruk, sivri dilli Katharina. Hikâye Baptista'nın asi kızını evlendirmek üzere giriştiği bir oyunla başlar. "Oyun içinde oyun" biçiminde kurgulanan *Hırçın Kız*, başına buyruk Katharina'nın yola getirilme çabalarını anlatır.

Shakespeare'in İtalyan halk tiyatrosu *commedia dell'arte*'den esinlendiği oyun, entrikalar, kelime oyunları, kılık ve kimlik değiştirme, yanlış anlamalar, terslikler gibi yazarın üstadı olduğu motifleri içermesinin yanı sıra, bir aşk hikâyesi çerçevesinde kadın erkek ilişkilerini mercek altına alır.

#dünyaklasikleri #ingilizklasikleri #oyunichindeoyun #entrika
#aşk #komedi

Kapak resmi: James Drumgole Linton

